

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VAN VRM t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2025/696)

BESLISSING nr. 2026/001

6 januari 2026

In de zaak van VRM tegen nv Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Dhr H. BLOEMEN,
Mevr D. DE POOT,
Mevr F. FIERS,
Mevr E. LIEVENS,
Mevr B. NIELANDT,
Dhr R. OTTEN,
Dhr B. STURTEWAGEN
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 6 januari 2026,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. De onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) heeft een onderzoek ingesteld naar de uitzendingen van de Finse fictiereeks 'Queen of Fucking Everything', uitgezonden vanaf 26 juli 2025 door nv Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De zes afleveringen van de reeks 'Queen of Fucking Everything' werden onderzocht op de naleving van de bepalingen ter bescherming van minderjarigen bij het bekijken van televisiediensten.

2. Op 29 oktober 2025 legt de onderzoekscel van de VRM aan de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM een onderzoeksnota voor met betrekking tot de lineaire en niet-lineaire uitzendingen van 'Queen of Fucking Everything'.
3. Op 19 november 2025 beslist de Kamer om VRT op basis van het onderzoeksrapport in een procedure op tegenspraak te betrekken.
4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 24 november 2025 aan VRT meegedeeld.

5. VRT bezorgt per aangetekend schrijven en per e-mail van 9 december 2025 schriftelijke opmerkingen aan de VRM.
6. Op de zitting van de Kamer van 6 januari 2026 geeft VRT verder mondelinge toelichting. Zij wordt daarvoor vertegenwoordigd door Camille Cools, juridisch adviseur, Telidja Klai, content manager en ontwikkelingspsycholoog bij Ketnet en Ruud Hendrickx, adviseur programma-ethiek en zakelijke integriteit.

ONDERZOEK

7. De Kamer heeft op haar zitting van 27 augustus 2025 kennisgenomen van een klacht bij de VRM van 31 juli 2025 met betrekking tot het tonen en promoten van gewelddadig en destructief gedrag in het programma 'Queen of Fucking Everything'.

Deze klacht werd bij beslissing 2025/041 van 12 september 2025 door de voorzitter van de Kamer kennelijk onontvankelijk verklaard overeenkomstig artikel 12, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media, maar de onderzoekscel werd verzocht aangaande deze thematiek een onderzoeksrapport op te stellen.

8. Op basis hiervan heeft de onderzoekscel vervolgens de lineaire uitzending via het omroepprogramma 'Canvas' en de niet-lineaire terbeschikkingstelling via het platform VRT MAX van de zes afleveringen van de fictiereeks 'Queen of Fucking Everything' aan een onderzoek onderworpen.

Het onderzoek was er met name op gericht om na te gaan of bij het uitzenden van 'Queen of Fucking Everything' door VRT de bepalingen met betrekking tot de bescherming van minderjarigen werden gerespecteerd, die zijn opgenomen in artikel 42 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten (hierna: het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024), dat op 30 september 2024 in werking getreden is.

9. De onderzoekscel geeft aan dat de reeks bestaat uit zes afleveringen, met een duurtijd van telkens ongeveer 55 minuten. De spreektaal in de serie is Fins met een Nederlandstalige ondertiteling. Uit de eindtitels blijkt dat de reeks een co-productie met VRT is.

De reeks werd lineair door VRT uitgezonden via het Canvas-omroepprogramma op 26 juli 2025 (2 afleveringen, resp. om 20u15 en 21u05), op 2 augustus 2025 (2 afleveringen, resp. om 20u13 en 21u08) en op 9 augustus 2025 (2 afleveringen, resp. om 20u10 en 21u02).

De volledige reeks is niet-lineair beschikbaar via het VRT MAX-platform tot 27 juli 2028 via de website en via de VRT MAX-app op smartphone, tablet en smart-tv.

10. De onderzoekscel verwijst vervolgens naar de classificatie door VRT van de reeks, op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024, de op de 'GoedGezien'-website gepubliceerde handleiding die overeenkomstig artikel 2, § 1, van dit besluit werd opgemaakt door het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met onafhankelijke experts, vertegenwoordigers van de televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers, en de bijbehorende door het Departement Cultuur, Jeugd en Media terbeschikkinggestelde gids van 1 augustus 2024.

In de door artikel 2, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 voorziene databank op de 'GoedGezien'-website, blijkt met name de volgende informatie door VRT verstrekt te zijn geweest met betrekking tot deze reeks:

https://www.goedgezien.tv/nl-be/production/67945/queen-of-fucking-everything-s1

Vlaanderen | DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Queen of fucking everything S1

10 10 Geweld

Inhoud

Drama uit Finland

Informatie verstrekt door: VRT

- Genres: Serie
- Jaargang: 1
- Productiejaar: 2025

Uitleg classificatieresultaat:

Geweld	10
Angst	6
Seks	AL
Verslavende middelen	AL
Grof taalgebruik	X
Negatieve beeldvorming	AL

Afwijkende afleveringen

Queen of fucking everything S1 E6 :Queen of fucking everything (New 8)
Productiejaar: 2025

12 Geweld

De reeks krijgt hier een algemene leeftijdsclassificatie '10', met daarbij het inhoudspictogram 'geweld' (als zwaarste inhoudsclassificatie).

Onder 'Uitleg classificatieresultaat' worden tevens de leeftijdsclassificaties weergegeven, gekoppeld aan de zes mogelijke inhoudsclassificaties:

- de inhoudsclassificatie 'geweld' wordt gekoppeld aan de leeftijdsclassificatie '10';
- de inhoudsclassificatie 'angst' wordt gekoppeld aan de leeftijdsclassificatie '6';
- de inhoudsclassificatie 'seks' wordt gekoppeld aan de leeftijdsclassificatie 'AL' (alle leeftijden);
- de inhoudsclassificatie 'verslavende middelen' wordt gekoppeld aan de leeftijdsclassificatie 'AL' (alle leeftijden);
- de inhoudsclassificatie 'grof taalgebruik' wordt gemerkt als 'X';
- de inhoudsclassificatie 'negatieve beeldvorming' wordt gekoppeld aan de leeftijdsclassificatie 'AL' (alle leeftijden).

Eén aflevering (aflevering 6) werd door VRT apart met een afwijkende, zwaardere leeftijdsclassificatie '12' geïnclassificeerd (met daarbij eveneens het inhoudspictogram 'geweld'), in toepassing van artikel 3, § 2, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024.

De leeftijdsclassificaties '10' respectievelijk '12' en de inhoudsclassificatie 'geweld' worden tevens doorgetrokken bij de op het scherm en op de respectievelijke programmadetailpagina's getoonde pictogrammen.

11. De onderzoeksceel heeft vervolgens de uitzendingen van de zes afleveringen van de reeks onderzocht met betrekking tot de door VRT bepaalde leeftijds- en inhoudsclassificaties, waarbij tevens wordt verwezen naar de beschrijvende criteria voor de inhoudelijke categorieën van mogelijk schadelijke inhoud in de hogervermelde gids.

De criteria in de gids voor de beoordeling van de inhoudelijke categorie 'geweld' zijn voor leeftijdsclassificaties '10' en '12' als volgt:

"10+

Programma's waarin geweld voorkomt, zowel in een realistische als onrealistische context, door de aanwezigheid van minimaal 1 van onderstaande kenmerken:

- *Er is sprake van een milde mate van expliciet geweld.*
- *Er is sprake van kort, herhaaldelijk, mild geweld.*
- *Er is sprake van waarneembare en niet-waarneembare, milde tot ernstige verwondingen.*

12+

Programma's waarin geweld voorkomt, zowel in een realistische als onrealistische context, door de aanwezigheid van minimaal 2 van de onderstaande kenmerken:

- *Er is sprake van een milde tot ernstige mate van expliciet geweld.*
- *Er is sprake van herhaaldelijk, mild tot ernstig geweld.*
- *Er is sprake van waarneembare en niet-waarneembare, ernstige verwondingen.”*

De criteria in de gids voor de beoordeling van de inhoudelijke categorie ‘angst’ zijn voor leeftijdsclassificaties ‘6’, ‘10’ en ‘12’ als volgt:

“6+

Programma’s waarin angst voorkomt, zowel in een realistische als in een onrealistische context, door de aanwezigheid van minimaal 1 van onderstaande kenmerken:

- *Er is sprake van een eenmalige, lichte dreiging of angstervaring bij de personages.*
- *Er is sprake van een licht angstaanjagend(e) personage, context of gebeurtenissen.*

10+

Programma’s waarin angst voorkomt, zowel in een realistische als in een onrealistische context, door de aanwezigheid van 1 van onderstaande kenmerken:

- *Er is sprake van een eenmalige, hevige dreiging of angstervaring bij de personages.*
- *Er is sprake van een angstaanjagende context met angstaanjagende personages én gebeurtenissen.*

12+

Programma’s waarin angst voorkomt, zowel in een realistische als in een onrealistische context, door de aanwezigheid van alle onderstaande kenmerken:

- *Er is sprake van een herhaaldelijke, hevige angstervaring bij de personages.*
- *Er is sprake van een angstaanjagende context met angstaanjagende personages én gebeurtenissen.”*

Voor de beoordeling van de inhoudelijke categorie ‘grof taalgebruik’ vermeldt de gids het volgende:

“Grof taalgebruik is het uiten van grove woorden, schuttingtaal en schelden. Grof taalgebruik wordt niet aan een leeftijdsclassificatie gekoppeld. Grof taalgebruik is immers niet schadelijker voor de ene dan de andere leeftijdscategorie. Het schadelijk aspect betreft hier voornamelijk de mate waarin kinderen en jongeren het grof taalgebruik als voorbeeldgedrag in aanmerking komt. Kinderen en jongeren nemen snel een bepaalde taal over. Soms, vooral jongeren, zijn ze zich zeer bewust van hetgeen er gezegd wordt, maar heel vaak, en dan vooral bij jongere kinderen, weten ze eigenlijk niet eens wat ze nazeggen.

Hier geldt dat de inhoudspictogram grof taalgebruik steeds getoond moet worden wanneer er sprake is van een taalgebruik dat gekenmerkt wordt door grove woorden, schuttingtaal, schelden en vloeken zonder dat er expliciet bijgestuurd wordt door anderen en/of dat een personage de gevolgen van het gedrag moet dragen.”

12. Op basis van haar uitvoerige en gedetailleerde analyse van het audiovisuele materiaal in kwestie, komt de onderzoekscel in dit verband samenvattend tot de volgende vaststellingen.

Geweld

VRT toont bij elke aflevering het pictogram voor ‘geweld’, dat als inhoudsclassificatie doorslaggevend is voor de door VRT gekozen leeftijdsclassificatie ‘10’, voor de totaliteit van de reeks.

Enkel aflevering 6 wordt door VRT met een afwijkende, zwaardere leeftijdsclassificatie ‘12’ geïclassificeerd.

De onderzoekscel is echter van mening dat, door de aanwezigheid van herhaaldelijk mild tot ernstig geweld en waarneembare ernstige verwondingen in een realistische context zonder educatieve omkadering, ook bij de afleveringen 1, 4 en 5 een leeftijdsclassificatie ‘12’ meer aangewezen is dan een leeftijdsclassificatie ‘10’ (zoals VRT *in casu* hanteert en toont als scherpictogram).

Angst

De onderzoekscel is tevens van mening dat door de aanwezigheid van herhaaldelijke hevige angstervaringen in een realistische angstaanjagende context met angstaanjagende personages en gebeurtenissen zonder educatieve omkadering, een leeftijdsclassificatie ‘10’ of zelfs ‘12’ meer aangewezen is in de afleveringen 4 en 6 dan een leeftijdsclassificatie ‘6’ (zoals VRT *in casu* hanteert in de ‘GoedGezien’-databank).

Grof taalgebruik

De onderzoekscel is tot slot van mening dat in vier afleveringen (afleveringen 1, 3, 4 en 6) grof taalgebruik aanwezig is in de zin van de gids, terwijl voor VRT slechts één inhoudsclassificatie (‘geweld’) doorslaggevend is voor de leeftijdsclassificatie en ook als enige scherpictogram wordt getoond.

13. Met betrekking tot de toetsing aan artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet, brengt de onderzoekscel vervolgens aan dat elke aflevering uit de reeks elementen bevat die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten.

Elke aflevering (behalve aflevering 3) bevat elementen met expliciet fysiek geweld en/of ernstige waarneembare verwondingen (afgeknipte vingers, lijk met verwondingen in het gezicht, ...).

Elke aflevering bevat verbale agressie en conflict en in vier afleveringen is regelmatig grof taalgebruik aanwezig.

Realistische beelden van afgeknipte vingers, verdrinkingscènes, bedreigingen, fysiek geweld, een lijk, ... kunnen volgens de onderzoekscel gevoelens van angst opwekken bij (een deel van de) minderjarigen en daardoor de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen aantasten.

Het hoofdpersonage Linda wekt sympathie op doch begaat vanaf de eerste aflevering criminele feiten (diefstal, drugshandel, omkoping, oplichting, medeplichtigheid aan de dood van een man, vervalsen van bewijs, ...) en pleegt daarnaast verbaal en fysiek geweld, misleiding, intimidatie, ... Zij raakt hiermee weg zonder straf of gevolgen. Linda komt in aanraking met een crimineel milieu waarin fysiek geweld normaal is en gebanaliseerd wordt.

Het normaliseren van geweld en crimineel gedrag kan volgens de onderzoekscel agressie en de afstomping van gevoelens en empathie bevorderen en daardoor mogelijk de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen aantasten.

14. Aangezien (afleveringen in) deze reeks volgens de onderzoekscel potentieel schadelijk is (zijn) voor minderjarigen, heeft zij vervolgens ook onderzocht of VRT, zoals decretaal voorgeschreven, de nodige maatregelen heeft genomen, evenredig aan de mogelijke schade die het programma kan berokkenen, om te waarborgen dat minderjarigen het programma normaliter niet te horen of te zien krijgen, door selectie van de tijd van uitzenden, instrumenten voor leeftijdscontrole of andere technische maatregelen.
- Wat selectie van de tijd van uitzenden betreft, is de onderzoekscel van mening dat de lineaire uitzending rond 20u10 of 21u, ook rekening houdend met de doelgroep van het omroepprogramma Canvas, er op zich niet voor kon zorgen dat kinderen onder de 10 jaar of onder de 12 jaar deze lineaire uitzendingen niet te zien gekregen hebben.
 - Wat instrumenten voor leeftijdscontrole betreft, brengt de onderzoekscel aan dat de reeks via het platform VRT MAX niet-lineair te bekijken is via een eenvoudig aan te maken 'VRT-profiel', gebaseerd op zelfdeclaratie, waarvoor je ouder moet zijn dan 13 jaar. Dit wordt gecontroleerd via het ingeven van een geboortedatum die op het moment van registratie én achteraf eenvoudig te wijzigen is. Aangezien de registratie van de geboortedatum niet op juistheid gecontroleerd wordt en eenvoudig te omzeilen of te manipuleren valt,

biedt VRT volgens de onderzoeksceel geen effectief instrument voor leeftijdscontrole aan om te vermijden dat minderjarigen toch bepaalde programma's kunnen bekijken die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling zouden kunnen aantasten.

- Wat mogelijke andere technische maatregelen betreft, stelt de onderzoeksceel vast dat geen akoestische waarschuwingen worden gegeven.
Een informatieverstrekende maatregel bestaat uit het vertonen van de leeftijdspictogrammen '10' of '12' en het scherm-pictogram voor 'geweld' gedurende 5 seconden bij het begin van de lineaire uitzendingen (zodat als technische maatregel via de digiboxen een leeftijdsbeperking mee kan worden gestuurd van 10+ of 12+, zodat de dienstenverdelers op dit programma een pincode voor ouderlijk toezicht kan activeren (voor lineair en niet-lineair kijken via digitale televisie).
Op het platform VRT MAX bestaat een (louter) informatieverstrekende maatregel uit het vertonen van de leeftijdspictogrammen '10' of '12' en het scherm-pictogram voor 'geweld' gedurende 5 seconden bij het begin van de niet-lineaire uitzendingen en op de programmadetailpagina.

Volgens de onderzoeksceel zijn de maatregelen die genomen werden onvoldoende tegenover de mogelijke schade die (bepaalde afleveringen van) deze fictiereeks kan (kunnen) berokkenen.

De onderzoeksceel meent dat VRT door het lineair uitzenden en het niet-lineair ter beschikking stellen van de reeks 'Queen of Fucking Everything' niet waarborgt/heeft gewaarborgd dat minderjarigen het programma niet te zien krijgen, door selectie van de tijd van uitzenden, of door toereikende instrumenten voor leeftijdscontrole of door andere technische maatregelen of door dit te onderwerpen aan een doeltreffend ouderlijk toezicht. VRT pleegt daardoor volgens de onderzoeksceel een inbreuk op artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet.

15. Met betrekking tot de toetsing aan artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet, gaat de onderzoeksceel tot slot na of VRT het gebruik van de leeftijds- en inhoudspictogrammen, zoals vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024, heeft toegepast zoals voorgeschreven door artikel 4, § 1 en § 3 van dit besluit.

De onderzoeksceel geeft aan dat VRT een leeftijdsclassificatie '10' heeft toegekend aan de reeks (wat betreft vijf afleveringen) en éénmaal een afwijkende en zwaardere leeftijdsclassificatie '12' voor één aflevering op basis van eigen bevindingen dat de inhoudsclassificatie voor geweld hiervoor doorslaggevend is.

Zij heeft vastgesteld op basis van de toetsing van de door VRT gegeven leeftijdsclassificaties aan de richtlijnen in de hogervermelde gids, dat in geval van de afleveringen 1, 4 en 5 van de reeks een leeftijdsclassificatie '12' meer aangewezen lijkt dan een leeftijdsclassificatie van '10'.

De onderzoekscel is van mening dat VRT de potentiële negatieve impact van de inhoud van meerdere afleveringen uit de reeks 'Queen of Fucking Everything' op de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen met betrekking tot de toegekende leeftijdsaanbeveling niet correct geëvalueerd heeft conform de richtlijnen in de gids.

Daarnaast dient in toepassing van artikel 4, §1, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024, wanneer slechts één inhoudsclassificatie doorslaggevend is en wanneer ook de inhoudsclassificatie voor grof taalgebruik van toepassing is, het inhoudspictogram voor grof taalgebruik steeds te worden getoond.

VRT toont bij de afleveringen 1, 3, 4 en 6, waarbij volgens VRT slechts één inhoudsclassificatie doorslaggevend is om tot de leeftijdsclassificatie te komen, niet het pictogram voor grof taalgebruik, wat volgens de onderzoekscel niet in overeenstemming is met de toepassing van artikel 4, §1, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024.

Wat artikel 4, § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 betreft, geeft de onderzoekscel tot slot aan dat VRT op de programmadetailpagina van aflevering 1 tot en met 5 het leeftijdspictogram '10' en het inhoudspictogram voor 'geweld' duidelijk zichtbaar weergeeft en dat op de programmadetailpagina van aflevering 6 ook doet voor het leeftijdspictogram '12' en het inhoudspictogram voor 'geweld'.

De onderzoekscel heeft vastgesteld dat ook het tonen van het inhoudspictogram voor 'angst' aangewezen lijkt bij de afleveringen 4 en 6 van de reeks.

Daarnaast heeft de onderzoekscel vastgesteld dat bij de afleveringen 1, 3, 4 en 6 ook het tonen van het inhoudspictogram voor 'grof taalgebruik' vereist lijkt.

Volgens de onderzoekscel toont VRT op de programmadetailpagina bij de afleveringen 1, 3, 4, 5 en 6 niet alle toepasselijke inhoudspictogrammen, wat niet in overeenstemming is met de toepassing van artikel 4, §3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024.

Het potentieel schadelijk karakter van de programma's werd aldus niet duidelijk omschreven volgens de onderzoekscel. Hierdoor verstrekt VRT onvoldoende (en ontoereikende of ondoeltreffende) informatie aan de kijkers over programma's die de ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.

16. Gelet op het voorgaande is de onderzoekscel van mening dat de omroeporganisatie VRT naar aanleiding van de uitzending en terbeschikkingstelling van de fictiereeks 'Queen of Fucking Everything' betrokken dient te worden in een ambtshalve procedure wegens inbreuken op artikel 42, eerste en tweede lid, van het Mediadecreet en wegens inbreuken op artikel 4, §1 en §3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024.

TOEPASSELIJKE REGELS

17. Artikel 42, eerste en tweede lid, van het Mediadecreet luiden als volgt:

“Televisieomroeporganisaties zenden, al dan niet op individueel verzoek, geen programma’s uit die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten, tenzij de televisieomroeporganisatie door selectie van de tijd van uitzenden, instrumenten voor leeftijdscontrole of andere technische maatregelen waarborgt dat minderjarigen die programma’s normaliter niet te horen of te zien krijgen. De maatregelen zijn evenredig aan de mogelijke schade die het programma kan berokkenen. Programma’s waarin pornografische beelden of beelden van nodeloos geweld voorkomen, worden versleuteld uitgezonden of aangeboden, of worden onderworpen aan een doeltreffend ouderlijk toezicht.

Televisieomroeporganisaties verstrekken voldoende informatie aan de kijkers over programma’s die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten door middel van een systeem dat het potentieel schadelijk karakter van de programma’s nader omschrijft. De Vlaamse Regering legt daarvoor de nadere voorwaarden en procedures vast.”

18. Artikel 2, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 bepaalt:

“§1. Elke televisieomroeporganisatie classificeert de programma’s die zij aanbiedt op basis van een classificatiesysteem conform dit besluit, en registreert de voormelde classificatie in een databank die de minister voor alle televisieomroeporganisaties ter beschikking stelt.

Het classificatiesysteem leidt voor elk programma tot een leeftijdsclassificatie en, als dat van toepassing is, een of meer inhoudsclassificaties.

De inhoudsclassificaties zijn de volgende, in aflopende volgorde van zwaarte: geweld, angst, seks, verslavende middelen, grof taalgebruik en negatieve beeldvorming.

De leeftijdsclassificaties zijn de volgende: AL, 6, 10, 12 en 16.

De classificatie gebeurt op basis van een handleiding die opgemaakt zal worden door het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met onafhankelijke experts, vertegenwoordigers van de televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers. Deze handleiding wordt gepubliceerd op de website over het classificatiesysteem die ontwikkeld wordt door het Departement Cultuur, Jeugd en Media.”

19. Artikel 3, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 luidt als volgt:

“§ 2. Televisieomroeporganisaties kunnen reeksen classificeren op basis van een steekproef, met dien verstande dat de televisieomroeporganisatie verantwoordelijk blijft voor de classificatie van elk programma. De classificatie van de reeks wordt bepaald door de zwaarst geclassificeerde aflevering(en).

In afwijking van het eerste lid kunnen televisieomroeporganisaties een aflevering met een afwijkende zwaardere classificatie apart classificeren. Ieder seizoen van een reeks wordt apart geclassificeerd. De televisieomroeporganisatie bepaalt zelf welke programma's als reeks worden geclassificeerd.”

20. Artikel 4, § 1 en § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 bepalen:

“§ 1. De televisieomroeporganisatie toont voor elk programma dat al dan niet op individueel verzoek wordt uitgezonden, met uitzondering van de programma's vermeld in artikel 3, § 1, het leeftijdspictogram en de inhoudspictogrammen waarvan de classificaties doorslaggevend geweest zijn om tot de leeftijdsclassificatie te komen, met een maximum van twee. Deze twee inhoudspictogrammen worden in aflopende volgorde van zwaarte getoond.

In afwijking van het eerste lid wordt, wanneer slechts één inhoudsclassificatie doorslaggevend is om tot de leeftijdsclassificatie te komen met toepassing van artikel 2, § 1, en wanneer ook de inhoudsclassificatie voor grof taalgebruik van toepassing is, het inhoudspictogram voor grof taalgebruik steeds getoond.

In afwijking van het eerste lid, wordt geen leeftijdspictogram weergegeven als de classificatie van een programma met toepassing van artikel 2, § 1, leidt tot de leeftijdsclassificatie AL. Als de classificatie van datzelfde programma leidt tot de inhoudsclassificatie grof taalgebruik, wordt het desbetreffende inhoudspictogram wel steeds getoond.

Voor toepassing van het eerste lid, worden de pictogrammen bij de start van het programma getoond en bij elke hervatting na een reclamepauze.

[...]

§3. Televisieomroeporganisaties vermelden duidelijk zichtbaar op elke programmadetailpagina, als dat van toepassing is, respectievelijk het leeftijdspictogram en alle inhoudspictogrammen.”

A. Argumenten van VRT

21. VRT licht vooreerst toe dat 'Queen of Fucking Everything' een Finse fictiereeks is met een uitgesproken satirische en anarchistische ondertoon. De serie volgt het leven van Linda, een ooit succesvolle makelaar die op onorthodoxe en vaak absurde wijze probeert haar status en rijkdom te behouden. De reeks balanceert tussen zwarte komedie en misdaad, met invloeden uit de Scandinavische fictie. Volgens VRT zijn het hoofdpersonage en de situaties vaak over-the-top, wat zorgt voor een cartooneske en soms tragikomische sfeer.

Deze Finse reeks kwam tot stand via internationale cofinanciering. Meer bepaald maakt deze reeks deel uit van het New8 project, een internationale samenwerking tussen acht publieke omroepen: de vijf Noordse omroepen (DR, NRK, SVT, RUV en YLE) en ZDF, NPO en VRT. Het doel van New8 is om sterke fictie te realiseren die culturele diversiteit weerspiegelt en een breed Europees publiek aanspreekt. De reeks is volgens VRT geen klassieke fictiereeks, maar een gedurfde experimentele reeks met Scandinavische invloeden die je op reeksniveau moet bekijken om de verhaallijn en stijl (van humor) goed te kunnen plaatsen.

22. VRT vervolgt met een toelichting omtrent het verplichte classificatiesysteem 'GoedGezien' dat in uitvoering van artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 in het leven werd geroepen.

Zij geeft aan dat het 'GoedGezien'-systeem werkt met een leeftijdsclassificatie en, indien van toepassing, inhoudsclassificaties die aangeven dat de desbetreffende inhoud voor minderjarigen jonger dan de leeftijd die getoond wordt in de leeftijdsclassificatie een schadelijke invloed kan hebben. De classificatie gebeurt vooreerst op basis van een handleiding die het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met experts uit verschillende domeinen (ontwikkelingspsychologie, communicatiewetenschappen, kenniscentrum Mediawijs) en met vertegenwoordigers van de omroeporganisaties en dienstenverdelers heeft opgesteld en raadpleegbaar is via de 'GoedGezien'-website. Daarbij is rekening gehouden met de ontwikkelingsfasen van kinderen en jongeren, gebruiksvriendelijkheid voor de sector en input van tal van organisaties. Daarnaast heeft het Departement Cultuur, Jeugd en Media de Vlaamse omroeporganisaties een gids ter beschikking gesteld. Deze gids bevat beschrijvende criteria om na te gaan welke inhouds- en leeftijdsclassificatie een programma moet krijgen. Op deze manier wordt beoordeeld of een programma potentieel schadelijke inhoud bevat en dus de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van (bepaalde) minderjarigen zou kunnen aantasten.

Gezien de recente introductie van het classificatiesysteem en de bijbehorende gids, bestaan er vanzelfsprekend nog mogelijkheden voor verdere verduidelijking en optimalisatie. Artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 voorziet derhalve in een evaluatie van het classificatiesysteem door een commissie die door de minister wordt aangewezen.

VRT wijst tevens op het bestaan van een werkgroepoverleg van het departement waarin experts, distributeurs en omroeporganisaties het classificatiesysteem en concrete dossiers bespreken. Uit dit overlegorgaan blijkt dat de gids bij verschillende partijen tot verschillende classificaties leidt. Een selectie aan twijfelgevallen wordt besproken op dit werkgroepoverleg en de gemaakte conclusies gelden als richtsnoer voor de omroeporganisaties.

Hoewel het relatief recente 'GoedGezien'-classificatiesysteem per definitie gestoeld is op een zekere interpretatiemarge, is er dus een werking opgezet waarin alle betrokkenen ernstig en constructief samenwerken om een zo uniform mogelijke interpretatie te realiseren. Er zal volgens VRT echter altijd een zekere subjectieve interpretatie aan de orde zijn die ook afhangt van de context, het genre en de stijl van een audiovisuele reeks en het persoonlijke aanvoelen van diegene die de classificatie doet.

23. VRT geeft in dit verband ook aan dat de leeftijds- en inhoudsclassificaties niet slaan op de geschiktheid van tv-programma's voor minderjarigen, maar wel op de potentiële schadelijkheid. Classificeren op schadelijkheid houdt in dat enkel de potentiële negatieve impact van de inhoud op de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van kinderen geëvalueerd wordt. Het classificatiesysteem bepaalt dus niet of een programma geschikt is.

Net zoals andere (binnen- en buitenlandse) omroepen gaat VRT (evenals 'GoedGezien') er bovendien van uit dat het in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouders is om te bewaken welke content hun minderjarige kinderen mogen bekijken. Volgens VRT kozen de experts met 'GoedGezien' voor een ruime en emancipatorische benadering van classificatie – een boodschap die ook duidelijk wordt meegegeven op de 'GoedGezien'-website onder het tabblad 'Aanbeveling en ouderlijk toezicht'.

24. VRT benadrukt dat zij de classificatie van haar programma's uiteraard zeer ernstig neemt. Het classificatiesysteem 'GoedGezien' is breed gekend binnen VRT: programmamakers en netverantwoordelijken kregen de nodige toelichtingen hierover en verschillende afdelingen hanteren de gids. Daarnaast zijn er ook enkele experts binnen VRT (waaronder de adviseur programma-ethiek) die deel uitmaken van de commissie en de werkgroep van het 'GoedGezien'-classificatiesysteem.

VRT streeft hierbij naar een zorgvuldige en evenwichtige beoordeling, die niet te mild maar ook niet te streng is. Volgens haar zou een overdreven strenge houding het hele classificatiesysteem ondergraven. VRT-medewerkers verdiepen zich daarom in de programma's en maken soms per reeks, maar ook vaak per aflevering een passende beoordeling, aan de hand van de criteria uit de handleiding. De bedoelde criteria en de toepassing ervan zijn echter vanzelfsprekend geen exacte wetenschap.

VRT benadrukt en vraagt erkenning voor het feit dat de beoordeling door haar medewerkers een voortzetting is van de zeer intensieve voorbereiding en uitwerking van de handleiding (waarbij VRT samen met de hogervermelde experts en organisaties betrokken was) en van de besprekingen van casussen binnen de vermelde werkgroep die hiervoor bevoegd is. Vanuit deze expertise kan VRT ook buigen op wat de bedoelingen van de commissie zijn geweest van bepaalde begrippen die worden gehanteerd in de handleiding of kan zij met andere spelers aftoetsen hoe zij de interpretatie zouden maken (bv. voor de begrippen 'mild geweld' en 'ernstig geweld' of 'milde verwondingen' en 'ernstige verwondingen').

25. VRT maakt hierbij in het algemeen als voorbehoud dat de analyse van de onderzoekscel geen rekening houdt met de uitgangspunten en benaderingswijze die als rode draad dienden bij de totstandkoming van de handleiding/gids en die ook leidend blijven tijdens de overlegmomenten van de betrokken werkgroep. De uitvoering van het Mediadecreet op het vlak van leeftijds- en inhoudsclassificaties is wat haar betreft opgevat als een overleg met relevante expertise en inbreng van betrokken contentaanbieders, die ook voor de verdere toepassing en evaluatie in continu overleg blijven.

Het is volgens VRT niet de bedoeling dat (de onderzoekscel van) de VRM deze expertise en dit overleg overrulet door – in plaats van de commissie of de werkgroep – een bepaalde interpretatie, weging of beoordeling op te leggen. Met respect van de op de beschreven manier uitgewerkte regeling, dient de toetsing door de VRM van het toekennen van leeftijds- of inhoudsclassificaties door een omroep volgens VRT marginaal te blijven.

26. Wat vervolgens de toepassing van het classificatiesysteem op de betrokken reeks betreft, voert VRT in het algemeen aan dat deze Finse reeks duidelijk humoristisch en satirisch is. Het merendeel van de scènes is cartoonesk en/of karikaturaal. In het licht van het opzet van de hele reeks zijn vele zogenaamde 'gewelddadige' of 'angstaanjagende' scènes volgens haar eerder satirisch en komisch van toon.

VRT vervolgt dat minderjarigen doorgaans het vermogen om satire, evenals ironie en sarcasme, te begrijpen, ontwikkelen in de leeftijdsfase van 10 tot 12 jaar. Aangezien 'GoedGezien' een emancipatorisch, liberaal classificatiesysteem is, heeft zij de mogelijkheid en de marge om niet de

meest conservatieve grens te hanteren. Haar uitgangspunt is dan ook dat de humoristische en satirische context meespeelt in hoe kinderen scènes ervaren die de classificatie van ‘geweld’ of ‘angst’ triggeren.

Geweld

Wat de inhoudsclassificatie ‘geweld’ betreft, geeft VRT aan dat zij eveneens geoordeeld heeft dat de afleveringen feiten van geweld bevatten. Zij heeft de eerste vijf afleveringen echter een leeftijdsclassificatie ‘10’ gegeven voor de aanwezigheid van geweld.

VRT merkt op dat de criteria op vlak van geweld voor 10+ en 12+ vrij dicht bij elkaar liggen, waardoor interpretatieverschillen mogelijk en zeer waarschijnlijk zijn.

In de betrokken fictiereeks zijn de meeste gewelddadige scènes volgens haar eerder suggestief. Vaak is er geen geweld in beeld, maar wordt enkel het resultaat (bv. een verwonding) getoond. In dat geval is er volgens VRT geen sprake van het voorkomen van geweld in de zin van het ‘GoedGezien’-classificatiesysteem.

VRT voert tevens aan dat minderjarigen ouder dan 10 jaar in staat zijn om de hogervermelde humoristische en satirische context te begrijpen wanneer ze het programma bekijken, waardoor deze scènes hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling niet zullen aantasten.

VRT illustreert haar benadering aan de hand van een aantal scènes uit de eerste aflevering.

Voor aflevering 6 heeft VRT net wel gekozen voor de zwaardere leeftijdsclassificatie ‘12’, omwille van de hogere mate van expliciet geweld en omwille van de ernst van de verwondingen die in beeld komen. Dit toont volgens haar aan dat zij het classificatiesysteem grondig toepast en een bewuste afweging maakt op basis van de toepasselijke criteria.

Angst

Wat de inhoudsclassificatie ‘angst’ betreft, geeft VRT aan dat de criteria ‘hevige angstervaring’ bij de personages en ‘context met angstaanjagende personages en gebeurtenissen’ die de gids terzake hanteert bij leeftijdsclassificaties ‘10’ en ‘12’, moeilijk te objectiveren en heel persoonlijk voor een kijker zijn. Bovendien is er een dunne lijn tussen spanning en angst.

Concreet bevat de reeks volgens VRT enkele spannende en angstige momenten, maar zijn deze kort en meestal suggestief. De toon en context van de reeks zijn bovendien eerder satirisch en (tragi)komisch dan angstaanjagend; de korte angstige momenten vervagen volgens haar snel in deze context.

Op basis van deze elementen heeft VRT geoordeeld dat er slechts een leeftijdslabel van 6+ nodig is voor inhoudsclassificatie 'angst'.

Grof taalgebruik

Hier geeft VRT aan dat wat als grof taalgebruik wordt beschouwd, evolueert doorheen de tijd en verschilt per persoon en cultuur. Veel van de in het onderzoeksrapport aangehaalde woorden zijn volgens haar in de huidige context informeel en niet per se vulgair.

De woorden worden trouwens in het Fins uitgesproken en zijn enkel via de ondertitels zichtbaar. De gids benadrukt dat het schadelijke aspect van grof taalgebruik de mate betreft waarin jongeren het grof taalgebruik als voorbeeldgedrag in aanmerking nemen. Dit handelt vooral over 'copycat'-gedrag, het nazeggen van grove woorden. Het risico op 'copycat'-gedrag, en dus het schadelijk karakter, is volgens VRT veel beperkter wanneer grove woorden enkel in ondertiteling verschijnen.

Afgaande op de vaststellingen dat in bepaalde afleveringen sprake is van grof taalgebruik, heeft VRT dit intern besproken en deze inhoudsclassificatie alsnog toegevoegd, als een bijkomende service naar de ouders toe.

27. Met betrekking tot de toetsing aan artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet, wenst VRT vooreerst te benadrukken dat ze de fictiereeks 'Queen of Fucking Everything' niet noodzakelijk *geschikt* vindt voor minderjarigen, en minderjarigen evenmin de doelgroep van de reeks vormen. Overeenkomstig artikel 42 van het Mediadecreet hebben televisieomroeporganisaties enkel de verantwoordelijkheid om maatregelen te nemen in functie van schadelijkheid.

VRT bevestigt dat de inhoud van de reeks een bepaalde impact kan hebben op de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen. Immers, indien een omroeporganisatie door toepassing van het classificatiesysteem leeftijdslabels anders dan 'AL' toekent, bevestigt zij per definitie het potentieel schadelijke karakter van de inhoud van de reeks/het programma voor minderjarigen jonger dan de aangegeven leeftijd.

28. De beoordeling of voldoende waarborgen worden geboden dat minderjarigen geen programma's te zien of te horen krijgen die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten, dient volgens VRT in zijn geheel te worden gemaakt. Bovendien moeten maatregelen krachtens artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet evenredig zijn met de mogelijke schade die het programma kan berokkenen.

Voor de programmatie van haar lineaire aanbod houdt VRT rekening met de doelgroep van een programma. Zo wordt een bepaald televisienet en uitzenduur gekozen. Daarnaast toont VRT de leeftijdslabels en

inhoudspictogrammen in haar programma's op basis van het 'GoedGezien'-classificatiesysteem.

Op basis van deze verschillende factoren (televisienet, uitzenduur, labels en pictogrammen) kunnen ouders bepalen of hun kind al dan niet naar een bepaald programma kan kijken, en dus of ze het programma geschikt vinden voor hun kind, wat de verantwoordelijkheid van de ouders is en blijft.

In dit concreet geval heeft VRT ervoor gekozen om de reeks uit te zenden op het televisienet 'Canvas', waar kinderen niet de doelgroep uitmaken. Het uitzenduur van de afleveringen is volgens VRT voldoende laag om te waarborgen dat jonge kinderen deze in principe niet zouden zien of horen krijgen. Tot slot werd het leeftijdslabel ('10' of '12') en het bijbehorende inhoudspictogram van 'geweld' getoond.

VRT is van mening dat ze op die manier heeft gewaarborgd dat (jonge) minderjarigen de lineaire uitzending van het programma niet zomaar te zien kregen.

Wat VRT MAX betreft, geeft VRT het volgende mee:

- VRT-profiel: VRT MAX vereist voor (niet-lineair) gebruik dat de kijker een VRT-profiel aanmaakt en inlogt. Bij die registratie moet de gebruiker een geboortedatum opgeven. VRT MAX hanteert een minimumleeftijd van 13 jaar voor de aanmaak van een eigen account. Deze leeftijd is wettelijk ook de grens voor toegang tot sociale media door jongeren. Wie jonger is, heeft formeel een ouder of voogd nodig om een profiel te beheren. Deze registratie gebeurt enkel op eer en geweten; er is geen geautomatiseerde controle of de opgegeven leeftijd klopt (op basis van het rijksregisternummer of identiteitsbewijs).
- Kids-profiel-optie: Om tegemoet te komen aan (ouders van) jongere kijkers introduceerde VRT MAX de mogelijkheid van een kinderprofiel. Een volwassene kan binnen zijn account één of meerdere kinderprofielen aanmaken, waarbij de geboortedatum van het kind wordt ingevuld. Ook hier speelt het ouderlijk toezicht. Ouders worden verwacht hun kinderen te begeleiden bij het instellen van het voor hen geschikte profiel. De interface van VRT MAX zal voor een ingelogd 'Kids'-profiel enkel kindvriendelijke content (bv. 'Ketnet'-aanbod) tonen en programma's boven een bepaalde leeftijdscategorie afschermen. Het gebruik van een kinderprofiel is optioneel; ouders kiezen of ze zo'n veilige omgeving en toegangspoort voor hun kinderen voorzien en stellen dit ook zelf in.
- Leeftijdslabels en inhoudspictogrammen: Alle content op VRT MAX is voorzien van leeftijdsclassificatie en bijbehorende inhoudspictogrammen. Het leeftijdslabel, alsook alle toegewezen inhoudspictogrammen, verschijnen op de detailpagina van een programma en kort in beeld bij de start van een video.

VRT meent dat zij door deze maatregelen handelt conform artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet.

Zij stelt trouwens vast, samen met de andere televisieomroeporganisaties, dat een strikte leeftijdsverificatie (via identiteits- of ltsme-controle, of gezichtsherkenning) ofwel gebruikersonvriendelijk is, ofwel niet voor iedereen beschikbaar is, ofwel in strijd is met het principe van dataminimalisatie, of nog zowel feitelijk als wettelijk gewoon niet haalbaar is. Deze werkwijze komt trouwens grotendeels overeen met de werkwijze van de sector, zoals de private omroepen. Ook zij werken met een verplichte login met zelfverklaarde geboortedatum, in combinatie met leeftijdslabels en inhoudsclassificatie.

Daarnaast hecht VRT belang aan mediawijsheid en benadrukt ze de verantwoordelijkheid van ouders voor hun kinderen. VRT streeft ernaar om minderjarigen te beschermen (via labelling, waarschuwingen, kinderaanbod, etc.), maar verwacht ook dat ouders deelgenoot zijn in wat kinderen kijken.

Hierbij aansluitend voegt VRT nog toe dat juridisch niet vereist wordt dat omroeporganisaties alle mogelijke maatregelen voor de bescherming van minderjarigen moeten implementeren, zoals de onderzoeksceI volgens haar lijkt te suggereren aangezien deze elke maatregel afzonderlijk toetst. Artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet spreekt immers over: *"[...] selectie van de tijd van uitzenden, instrumenten voor leeftijdscontrole of andere technische maatregelen [...]. De maatregelen zijn evenredig aan de mogelijke schade die het programma kan berokkenen."*

29. Met betrekking tot de toetsing aan artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet, verwijst VRT naar haar uiteenzetting over de toepassing van het classificatiesysteem op de betrokken reeks, waarin zij argumenteert dat zij een zorgvuldige afweging heeft gemaakt op basis van het 'GoedGezien'-classificatiesysteem. De criteria van dit systeem zijn onvermijdelijk voor interpretatie vatbaar, maar de afleveringen van de reeks 'Queen of Fucking Everything' werden door haar in eer en geweten geëvalueerd en niet schadelijk bevonden vanaf de leeftijd van 10 jaar (met uitzondering van de aflevering waar dit op 12 jaar werd gezet).
30. Gelet op het voorgaande, meent VRT geen inbreuk te hebben begaan op artikel 42, eerste en tweede lid, van het Mediadecreet, noch op artikel 4, § 1 en § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024.

B. Beoordeling

31. Vooreerst houdt de Kamer eraan te benadrukken dat het toezicht op de naleving van artikel 42 van het Mediadecreet, met inbegrip van het tweede lid ervan zoals dit verder werd uitgevoerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024, haar wel degelijk toebehoort.

Doorheen de verschillende voorbereidende stukken van dit besluit wordt bevestigd dat de monitoring en klachtenbehandeling met betrekking tot het classificatiesysteem door de VRM gebeurt.¹ Dit principe wordt herhaald op een webpagina van het Departement Cultuur, Jeugd en Media waarnaar de ‘GoedGezien’-website onder het tabblad ‘Over GoedGezien’ verwijst voor meer informatie over deze regelgeving.²

Het feit dat ervoor geopteerd werd om het opmaken van de handleiding waarnaar wordt verwezen in artikel 2, § 1, vijfde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 toe te vertrouwen aan het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met onafhankelijke experts, vertegenwoordigers van de televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers, is niet van aard om afbreuk te doen aan deze toetsingsbevoegdheid van de VRM.

Ook op de ‘GoedGezien’-website zelf wordt overigens, onder het tabblad ‘Klachten’, gewezen op de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de VRM als men een niet- of fout geclassificeerd programma ziet en over een belang beschikt.³

Uit het voorgaande blijkt dat de VRM belast is met het toezicht op de naleving van het classificatiesysteem ‘GoedGezien’.

32. Ten gronde zijn in eerste instantie de uitgangspunten voor de bescherming van minderjarigen bij het bekijken van lineaire en niet-lineaire televisiediensten, met de verplichtingen voor de televisieomroeporganisaties waarop deze Kamer toezicht uitoefent, opgenomen in artikel 42 van het Mediadecreet.

Daarin wordt als basisprincipe een relatief verbod voorgeschreven aan televisieomroeporganisaties om programma’s uit te zenden die *“de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten”* (artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet).

¹ Zie Nota aan de Vlaamse Regering – Principiële goedkeuring, VR 2023 0707 DOC.0867/1BIS, p. 3; Nota aan de Vlaamse Regering – Tweede principiële goedkeuring, VR 2023 0812 DOC.1702/1, p. 3, 6 en 11; Nota aan de Vlaamse Regering – Definitieve goedkeuring, VR 2024 1901 DOC.0080/1, p. 6.

² Zie <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/media/regelgeving-classificatie-van-tv-programmas> (*“Naleving – Het classificatiesysteem GoedGezien en de symbolen zijn in overleg met de verschillende omroepen tot stand gekomen. De Vlaamse Regulator voor de Media ziet toe op de correcte naleving ervan. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media staat in voor de projectcoördinatie van dit nieuwe classificatiesysteem. Na het eerste volledige jaar zal een commissie een evaluatie uitvoeren.”*).

³ Zie <https://www.goedgezien.tv/nl-be/klachten/>.

Programma's met een potentieel schadelijk karakter, vaak afhankelijk van en verschillend per leeftijd, mogen enkel worden uitgezonden indien door de betrokken televisieomroeporganisatie is gewaarborgd dat minderjarigen, desgevallend onder een bepaalde leeftijd, deze normaliter niet te horen of te zien krijgen. Daarvoor moeten maatregelen worden genomen evenredig aan de mogelijke schade die het programma kan berokkenen.

Televisieomroeporganisaties moeten ook voldoende informatie verstrekken aan de kijkers over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten, door middel van een systeem dat het potentieel schadelijk karakter van de programma's nader omschrijft (artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet).

De nadere voorwaarden en procedures over het verstrekken van informatie aan de kijker zijn vastgelegd door de Vlaamse Regering bij besluit van 19 januari 2024. Dit is op 30 september 2024 in werking getreden en op basis ervan werd het classificatiesysteem 'GoedGezien' geïmplementeerd in de Vlaamse Gemeenschap.⁴ Om het potentieel schadelijke karakter te beoordelen vormt het classificatiesysteem 'GoedGezien', met inbegrip van de inhoudelijke categorieën van schadelijke inhoud die het hanteert ('geweld', 'angst', 'seks', 'verslavende middelen', 'grof taalgebruik' en 'negatieve beeldvorming'), dus een belangrijke leidraad.

Deze verplichtingen voor televisieomroeporganisaties met betrekking tot de bescherming van minderjarigen uit het Mediadecreet en het uitvoeringsbesluit zijn dus gekoppeld aan de potentiële schadelijkheid van programma's voor minderjarigen. Aan het gegeven dat een programma niet, of net wel, geschikt of passend zou zijn voor kijkers van een bepaalde leeftijd worden geen decretale verplichtingen verbonden voor de televisieomroeporganisaties.

33. Niet ter betwisting staat in deze dat de reeks 'Queen of Fucking Everything' wat de inhoudelijke categorie 'geweld' betreft elementen bevat die een negatieve impact zouden kunnen hebben op de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen – getuige waarvan het feit dat VRT geen classificatie 'AL' (alle leeftijden) aan de reeks heeft toegekend op dit vlak, maar een algemene leeftijdsclassificatie '10' (vanaf 10 jaar).

In tegenstelling tot VRT is de Kamer echter van oordeel dat ook voor wat betreft andere afleveringen dan de als enige van een afwijkende zwaardere classificatie voorziene zesde aflevering, het daarin aanwezige geweld van dien aard is dat het ook voor 10+-jarigen nog potentieel schadelijk kan zijn voor hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling.

⁴ Zie <https://www.goedgezien.tv/home/>.

De Kamer verwijst hierbij ten exemplatieve titel naar de vierde aflevering, waarin de volgende scènes en fragmenten voorkomen:

- omstreeks 3min00 bedreigt en mishandelt Linda een collega, die haar avances maakt, in het toilet, waarbij ze hem met zijn stropdas vastbindt aan een handdoekdroger en daarna met een nietmachine een nietje in zijn voorhoofd klopt (duurtijd ongeveer 1 minuut);
- omstreeks 21min40 wordt gedurende 5 seconden een verdrinkingscène getoond;
- omstreeks 22min30 wordt gedurende 15 seconden een verdrinkingscène getoond waarbij Linda de verdrinkende man in het gezicht verwondt en hem onder duwt;
- omstreeks 27min00 bedreigt een criminele bendeleider een handlanger die bij van bedrog verdenkt en breekt/kraakt diens neus (duurtijd 35 seconden);
- omstreeks 44min15 wordt gedurende 5 seconden een verdrinkingscène getoond;
- omstreeks 49min40 verwondt Linda de verdrinkende man in het gezicht met haar skistok en duwt ze hem onder (duurtijd 35 seconden).

Ook in de eerste en vijfde aflevering worden meermaals gewelddadige handelingen evenals de resulterende verwondingen van gewelddadig gedrag in beeld gebracht, zonder verdere omkadering.

Het algemene verweer dat het getoonde geweld veelal satirisch en komisch van toon zou zijn, gegeven het ruimere opzet van de reeks, en dat minderjarigen deze humor reeds vanaf de leeftijd van 10 jaar zouden begrijpen, vermag de Kamer niet te overtuigen, nu ook de 'GoedGezien'-website zelf (het stilaan beginnen verwerven van) dit soort capaciteiten als volgt in verband brengt met de hogere leeftijdsclassificatie '12' (vanaf 12 jaar): *"Rond twaalf jaar krijgen kinderen een ruimere blik op de wereld. Dat heeft te maken met hun cognitieve ontwikkeling, die hen stilaan in staat stelt om abstracter te redeneren. [...] Daarenboven laat hun cognitieve ontwikkeling toe stilaan het verschil in verschillende vormen van humor te begrijpen. Absurde humor, ironie, sarcasme en parodie krijgen stilaan een plaats en worden begrijpbaar voor de 12-jarige."*⁵

Hoewel op zich genomen geenszins doorslaggevend nu zij immers toepassing dient te maken van de Vlaamse regelgeving, merkt de Kamer desalniettemin tevens op dat andere omroepen die bij deze internationale coproductie waren betrokken de reeks een hogere leeftijdsclassificatie dan '10' hebben toegekend.

Bovendien is de Kamer van oordeel dat in elk geval in verschillende afleveringen wel degelijk sprake is van grof taalgebruik, ofschoon VRT deze inhoudelijke categorie initieel als 'niet aanwezig' had aangemerkt (en dus ook dit inhoudspictogram nergens toonde).

⁵ Zie <https://www.goedgezien.tv/nl-be/over-goedgezien/12/>.

Zij verwijst in dit verband bij wijze van voorbeeld naar de volgende uitlatingen:

- aflevering 3: *"vuile trut", "achterlijk wijf dat je bent", "stompzinnig kreng", "donder op, bitch", "krijg ook maar het schijt";*
- aflevering 4: *"ik spijker je vieze pikkie aan de muur", "gesnapt, kuttenkop", "jij was het, vuile bitch", "smeerlap, loop je mij te naaien met hem", "verdomme, dat kreng weer", "takkenwijf".*

Naar het oordeel van de Kamer kan dit worden gekwalificeerd als "een taalgebruik dat gekenmerkt wordt door grove woorden, schuttingtaal, schelden en vloeken" (zoals terzake verduidelijkt in de hogervermelde handleiding/gids), en gaat dit gedrag *in casu* geenszins gepaard met bijsturing of omkadering.

Het feit dat dit grof taalgebruik zich, althans voor wat betreft de gemiddelde vermoedelijk het Fins niet machtige kijker, situeert in de ondertiteling, is hierbij niet van aard om er het potentieel schadelijke karakter aan te ontnemen.

34. Gelet op het voorgaande, is de Kamer van oordeel dat de wijze waarop het 'GoedGezien' classificatiesysteem werd toegepast door VRT in onderhavig geval, ertoe heeft geleid dat minstens met betrekking tot bepaalde afleveringen van deze reeks onvoldoende informatie over hun potentiële schadelijkheid werd verstrekt in de zin van artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet, zodat hier een inbreuk op deze bepaling voorligt.

Voor zover nodig wijst de Kamer erop dat een en ander vervolgens evenzeer met zich meebrengt dat minstens voor bepaalde afleveringen niet het aangewezen leeftijdspictogram en/of de aangewezen inhoudspictogrammen werden en worden getoond. Hiermee ligt derhalve tevens een inbreuk voor op artikel 4, § 1 en § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024, niettegenstaande de op het ogenblik van het onderzoek op het scherm en op de programmadetailpagina's getoonde pictogrammen op zich in overeenstemming waren met de toen door VRT in de databank ingegeven – ontoereikende – classificaties.

35. Hoewel de door VRT vooropgestelde maatregelen tot slot op zich genomen *in casu* niet noodzakelijk onevenredig zijn aan de mogelijke schade die de betrokken programma's kunnen berokkenen, in de zin van artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet, brengt het feit dat minstens voor bepaalde afleveringen een ontoereikende leeftijdsclassificatie en/of onvoldoende inhoudsclassificaties werden en worden gehanteerd, noodzakelijkerwijs met zich mee dat de genomen maatregelen die voor hun werkzaamheid van deze classificaties afhankelijk zijn, meteen ook ondoelmatig waren en zijn.

Aldus waarborgt VRT in onderhavig geval naar het oordeel van de Kamer niet afdoende dat minderjarigen van de betrokken voor deze mogelijke

schade te behoeden leeftijdscategorie, deze programma's normaliter niet te horen of te zien krijgen, en begaat zij derhalve eveneens een inbreuk op artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet.

36. Bij de beoordeling van de wenselijkheid om een sanctie op te leggen voor de vastgestelde inbreuken houdt de Kamer er vooreerst rekening mee dat het ter uitvoering van artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet genomen besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024 vrij recent, op 30 september 2024, in werking is getreden, en dat het ingerichte classificatiesysteem en de bijbehorende gids die door omroeporganisaties als leidraad wordt gebruikt bij het classificeren van programma's derhalve vatbaar zijn voor verdere verduidelijking en optimalisatie.

Bovendien is de Kamer van oordeel dat VRT, mede in haar uiteenzetting ter zitting, voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zij doorheen haar werking de bescherming van minderjarigen zeer ernstig neemt en er in het algemeen veel zorg aan besteedt om tot een zorgvuldige afweging te komen over het al dan niet toekennen van bepaalde leeftijds- en inhoudsclassificaties aan haar programma's.

Zij heeft er daarnaast ook nota van genomen dat VRT afgaande op de vaststellingen reeds de inhoudsclassificatie 'grof taalgebruik' en het bijbehorend pictogram heeft toegevoegd.

Gegeven de omvang en de draagwijdte van de inbreuken, komt het de Kamer tot slot voor dat de potentiële schadelijkheid voor de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen van de betrokken leeftijdscategorie *in casu* geacht mag worden niet van dien aard te zijn dat de mogelijk resulterende schade ernstige gevolgen kan hebben.

Gelet op het voorgaande heeft de Kamer gemeend geen sanctie te moeten opleggen voor de vastgestelde inbreuken.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van nv Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie inbreuken vast te stellen op artikel 42, eerste en tweede lid, van het Mediadecreet en artikel 4, § 1 en § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2024;

Om nv Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie geen sanctie op te leggen voor de vastgestelde inbreuken.

Aldus beslist te Brussel op 6 januari 2026.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.